

KÁVÉ S O K L A P J A

X. évfolyam.

A Budapesti Kávésok Ipartestületének hivatalos lapja

13. szám.

Kiadó és laptulajdonos:
A Budapesti Kávésok Ipartestülete.

Felelős szerkesztő:
DR. HAVAS NÁNDOR

Szerkeszti:
A Budapesti Kávésok Ipartestületének
sajtóbizottsága.

A lapot a Budapesti Kávésok Ipartestületének tagjai tagdíjuk fejében ingyen kapják.
Előfizetési díj: Egy féltévre 8.— pengő, egész évre 16.— pengő.

Megjelenik:
minden hó 1-én és 15-én.

Szerkesztőség: Budapest, VIII., József körút 38. I. em. 5. Telefon: 32-1-05. — Kiadóhivatal: Budapest, VIII., Rökk Szilárd-utca 31. — Hirdetéseket a kiadóhivatal veszi fel naponta 8—14 óráig. —

Az év közepén

Alig pár hónapja, hogy köszöntöttük az új-
évet és íme, annak fele eltelt és közepén tar-
tunk. A nyár bekövetkeztével egy munkaidő-
szak nyert befejezést és a nyári hónapok eltel-
tével a megkezdett program befejezése, új
munkák megkezdése következik.

Évek hosszú során át, hónapok és napok
szorgos munkájával igyekeztünk iparunk le-
romlott épületét fenntartani, roskadozó pillé-
reit alátámasztani és további fennállását a jö-
vőre nézve biztosítani. Az elmúlt világregések
alaposan megrázkódtatták az épületet, úgy
hogy még évek után is alapos tatarozásra szo-
rult. Erőink gyengék és fogyatékosak, mert hisz
azok nagy részét egy másik nagy épület, mind-
nyajunk otthona, hazánk helyreállítására kell
fordítanunk. Tesszük ezt szívesen, hazafias ál-
dozatkészséggel.

De hogy áldozatokat tudjunk hozni, kell,
hogy legyen miből áldoznunk. Legyenek meg
azok a kereseti alkalmaink és lehetőségeink,
hogy életünket és családjunkat fenntarthatassuk
és termelni tudjunk, hogy kötelességeinknek
meg bírjunk felelni.

Sajnos ennek a felfogásnak érvényesítését
nem mindig és nem mindenben látjuk. Nem
vagyunk hivatva kritizálni, távol áll tőlünk
bármily irányú politikai kérdések taglalása,
bennünket a gazdasági élet, a mindennapi ke-
nyér kérdései érdekelnék. Azt látjuk, hogy míg
egyves termelési ágak bajainak orvoslása kül-
önleges figyelemmel és gondossággal történik,
addig az ipari ügyek és ezek között a vendég-
látó ipar ügyei másod-, sőt harmadsorba ke-
rültek.

Egymásután hangzanak el a különböző ipar-
csoportok panaszai, amelyek a helyzet javítá-
sát, a munkalehetőségek könnyítését, a hitel-
élet megindítását sürgetik, az eredmény igen
sovány.

Amikor az agyontámogatott és boldogulni
nem bíró szövetkezeteknek az állam kasszájá-
ból tizenkét millió jut, Magyarország ipar-
sága hitel formájában filléreket kapott. Igaz,
hogy a vendéglátó iparnak még ezekből a fillé-
rekből sem jutott.

Megszűnt a boletta, így feleslegessé váltak az
ennek fedezésére bevezetett különféle szolgálta-
tások: lisztforgalmi adó, gyarmatárúk felemelt
vámja, stb. De ezek egyike sem szűnt meg,
hanem fizetjük azokat tovább és tovább.

Sőt, mint már a multkoriban említettük, a
vajexporttal járó prémium-ráfizetéseket a kávé-
tea és gyarmatárúhozatalra akarják áthá-
ritani.

Sajnálattal látjuk, hogy egy életbeléptetett
adónem, bármennyire megszűnjék annak jog-
címe, tovább él, nő és fogyóként szívja ki a
dolgozó existenciáit életnedvét.

Ez volt a helyzet az év elején és nem más
ez az év közepén sem.

A vendéglátó iparok ebben a sűrűs hely-
zetben is vezetnek. Nincs közteher, amelyből
részünk ne lenne, nincs hatóság, amelynek ez
ipar teherbíróképességéről ne lenne a legjobb
véleménye. A konzervencia — összeszerkadt
üzemek, kenyértelen munkaadók és munkanél-
küli munkások ezrei. Az elmaradt és behajtha-
talan közszolgáltatásokról pedig ne is szóljunk!

De nemcsak gazdasági megterhelés tekinté-
ben nincs javulás, de az ipar munkalehetőségei-
nek kibővítése és megkönnyítése terén is ott
tartunk, ahol harminc-negyven év előtt.

Az 1922:XII. tc. elvként mondotta ki az ide-
jét mult szabályrendeleteknek egy év alatt
való átdolgozását, a vendéglátó ipar szabályren-
deletének átalakítása a bizonytalan jövő zenéje.
Pedig ez még áldozattal és költséggel sem jár,
viszont alkalmas lenne arra, hogy az ipar köz-
igazgatását a megváltozott viszonyokhoz al-
kalmazza.

A nagy ipari kérdések egyik jelentéktelen
pontja, p. o. a zenélesi zárórának a változott
életviszonyokhoz való alkalmazása. Látszólag
kis jelentőségű, de iparunk egy részének egy
darab kenyeret jelent.

Évek óta küzdünk érte, egyelőre — nem tör-
tént semmi.

Hasonló „kis“ kérdés, amelyeket szinte el is
felejtettünk, az u. n. „levesengedélyek“ és a
kávéházi táncolás ügye. Külföldön — sőt egyes
vidéki helyeken — ez már nem probléma, ne-
künk csak egy teljesítetlen miniszteri ígére-
tünk van.

Szinte szomorú, anakronizmus a „vigalmi“-
adó, mely teljes jogcímét elvesztette, hisz azok-
ra a célokra, amelyek címén azt beszedik: szük-
ség és inségadókat fizetünk. Mégis fennáll évek
óta és ügylőnk még dedunokáink is fizetni
fognak.

Küzdelmünket az illegális verseny ellen
észre sem veszik. Kifőzők és tejfők, bridsz-
szalonok és teatársaságok, klubok és magáno-
sok teljes mértékben igénybeveszik a mi jog-
sítványinkat, elvonják vendégeinket és mi itt
állunk nagy — de üres — helyiségekkel, még
nagyobb terhekkel a legnagyobb gondok kö-
zepette.

Tudjuk, hogy gazdasági életünk főhatóságai-
nak sok a dolga, sok a gondja. Ismerjük a vi-
lággazdaság életét és problémáit és nem kíván-
juk, hogy azokat a mi kedvünkért cserben-
hagyják.

De néha-néha egy pillantást vehetnénk a
mi dolgainkra, a nagy összesség szempontjából
látszólag kicsinyes, de nekünk existenciális je-
lentőségű panaszainkat meghallgatva, azokat
egy kis jóakarattal és megértés árán orvosolva,
minden jelentősebb áldozat nélkül lehetővé te-
nének további megélhetésünket és biztosíthatnák
kötelezettségeink teljesítésének lehetőségét.

Mészáros Győző.

SZENT ISTVÁN
CSALÁDI SÖR
1 1/2 literes zárt
patacokban
a
Kőbányai Polgári
Serfözde
gyármánva

Előjárósági ülés

— 1934. június 22. —

Az év első felének munkásságát lezáró juni-
usi előjárósági ülés meglehetősen nyári hangú-
latban folyt le. Az előjáróság tagjainak nagy
része kimentette magát és meglehetősen kevesen
jelentek meg. Igaz, hogy a nyári meleg nem
igen alkalmas nagyfontosságú problémák tár-
gyalására, mert hiszen a bajunk orvoslására hí-
vatott hatóságok is csak félgözzel intézik a
nyári szabadságolások miatt az ügyeket.

Az ülésen a következők jelentek meg: *Mészá-
ros Győző* elnök, *Gái Arnold* alelnök, *Grosz*
Ödön, *Horti Károly*, *Klauber József*, *Otto De-
zso*, *Freiwirth Jenő*, *Tarján Vilmos* előjárósági
tagok, *Bauer György* pénztáros, *Stein Sándor*
számvizsgáló, *Dr. Havas Nándor* főjegyző.

Mészáros Győző az ülést megnyitotta és be-
jelentette, hogy az ülésről való elmaradásukat
kimentették: *Dr. Hügel Jenő* iparhatósági biz-
tos, *Szabó Sámuel* és *Dr. Strausz Vilmos* alelnö-
k, *Bandl József*, *Rónai Miklós*, *Singer Kál-
mán*, *Szűcs Károly*. A mult ülés jegyzőkönyvé-
nek hitelesítésére *Freiwirth Jenő* és *Otto Dezső*
előjárósági tagokat kérte fel.

A május 14-én tartott előjárósági ülés jegy-
zőkönyve bemutatott, mire *Grosz Ödön* an-
nak felolvasását kéri. Ennek megtörténte után
kifogásolja, hogy az ő jegyzőkönyvébe felvett
felszólalása a lapban nem tétetett közzé. Miért
ne tudják a tagok, miről beszélnek az előjáró-
ság tagjai? Kéri, hogy a jövőben minden fel-
szólalónak helyet kell adni a lapban.

Nem szakad el többé a ponyvája!

Legmodernebb szerkezetű, gyorsjáratu
géppel működő, vászontartó-kosártó nélküli
napellenzőket

rendelje csakis

KORÁNYI és FRÖHLICH
napellenző és redőnygyárában

Budapest, Kisfaludy-u. 5. Tel. 52-5-76. 45-9-86.

**Emeli a
nivót!**

**Emeli a
forgalmat!**

**desserteket is:
MEINL-től!**

Tizennyole-féle
csomagolt különlegesség.

Érdeklődjék! Tegyen próbarendelést!
MEINL GYULA R. T.

budapesti csokoládégyára
VII., István-út 23. Tel.: 31-4-04, 31-4-35.

**Budapesti Központi Általános
Tejcsarnok Részv.-Társ**
VII., Rottenbiller uca 31.

Telefon: 46-2-63, 46-2-64,

46-2-65, 32-3-07,

33-8-91, 34-6-68, 35-0-16.

Sürgőnycim: „Közlej Budapest“

**A főváros kávéházai, szállodái és
kávéméréseinek szállítója
Tojás osztály**

Mocznik-mustár legyen minden asztalon!

Elnök közli, hogy a lap megfelelő kiegészítéssel elrendeli és a jegyzőkönyvet hitelesítetnek nyilvánítja.

Főjegyző bejelenti, hogy új iparengedélyt nyertek és a tagok közé beiktattak a következők: Tarján Vilmos és Társai (Lukács), Fügymessy József (Kastély), Zay András (Hermina-út), Angol kávéház kft. (Angol), Andrassy ut 48 kft. (Savoy).

Üzletüket megszüntették és a tagok sorából töröltettek: Szt. Lukácsfürdő Rt. (Lukács), Freiburger Antal (Serail bar).

A bejelentés tudomásul vétetett.

Elnök jelenti, hogy a székesfővárosi főpolgármesterévé Borvendég Ferenc nevezetett ki. Ezt a kinevezést annál nagyobb örömmel vesszük tudomásul, mert Borvendég Ferenc főpolgármester hivatali pályafutása folyamán iparunk megértő jóakarójának bizonyult, aki mindenkor átértézte és mellányolta a jogos ipari érdekeket. E gondolat jegyében írásban üdvözölte a testület nevében az új főpolgármestert.

Az előljárásság az üdvözléshez örömmel járult hozzá.

Elnök bemutatja a Kávéipar Történetére beérkezett megrendelések jegyzékét. E szerint 75 idegen hatóság, egyesület, ipari érdekelttség, követség rendelték azt meg és 15 ipartestületi tag jegyezték elő. Ismételtlen felkéri a testület tagjait, hogy saját részükről is jegyeztessék elő példányukat és tegyék lehetővé a nagyon érdekes és iparunk kultúrhistoriáját megvilágító munka megjelenését.

Az előljárásság elnök felhívását teljes mértékben magáévá teszi.

Főjegyző bemutatja a jambo engedélyek kiterjesztése tárgyában a m. kir. belügyminiszter úrhoz intézett előterjesztést.

A jelentéssel kapcsolatban elnök felemlíti, hogy most már napirendre tűzte a zenézési záróra engedélyeknek a kivételes ünnepi alkalmakra (Nemzetközi Vásár, Szt. István-nap) való engedélyezésének ügyét, mert a hatóságoknak újabban követelt gyakorlatla iparunkra nézve sérelmes. A közeli napokban a belügyminisztériumban el fog járni, ahol az iparunk függő kérdéseinek rendezését fogja sürgetni.

Grosz Ödön: Sok óriási eljárás van, ami az elnököt igénybeveszi. Meg lett ígérve a láncc és levegőengedély is és egyiket sem kaptuk meg. Ezért indítványozza, hogy vegyen az ipartestület egy képviselő jogtanácsost. Ez nem fog sokba kerülni, legfeljebb 2-3.000 pengőbe. Így legalább valamit el tudunk érni.

Elnök tapasztalata szerint az ipartestület mindenütt eredménnyel tudott eljárni. Közbenjárót és kijárót sohasem vett igénybe. Ilyennek alkalmazását tiltja a testület presztízse. Meg fogja találni — már a legközelebbi napokban annak útját és módját, hogy kérdéseink kedvezően intézzenek el.

Grosz Ödön: Ma eljárt az egyórai zenézési záróra kitolása tárgyában a fővárosnál, ahol azt közölték, hogy a főkapitányság megállapítása szerint sok a panasz az esti 10 óra utáni zenézés miatt. Az engedélydíjak pedig kincstári bevételek, amelyről nehéz lemondani. A zenéledési jogok tárgyában beadott kérvényt a minisztérium a zeneszerzők egyesületének adta ki.

Elnök rámutat, hogy ezeknek a kérdéseknek állandó bolygatása csak hátrányos következményeket szül.

Bauer György a kártyakészlet nyilvántartása tárgyában kér felvilágosítást, mire

Tarján Vilmos a kártyarendelet végrehajtása tárgyában kér felvilágosítást, mire

Elnök közli, hogy a rendelet voltaképp csak a készletek felvételét és nyilvántartását célozta és a régen fennálló kártyaeladási filalmat újította fel.

Elnök hivatkozással az alapszabályok vonatkozó rendelkezésére felolvastatja a második negyedévi pénztári jelentést, mely szerint a testület bevételei az év első öt hónapjában 72.692.07

Hattyu gőzmosó és fehérnemű kölcsönző vállalat

Budapest, VII., Klauzál-u. 8. Telefon: 38-5-58 és 35-8-59
Az ország legnagyobb gőzmosó üzeme, legmodernebbül berendezve! Legkíméletesebb mosási-rendszer.

pengőt, kiadásai 32.359.44 pengőt tettek ki, az egyenleg 40.332.60 pengő.

Grosz Ödön a jelentést tudomásul veszi azzal, hogy a felesleges igénybe kívánja venni.

A jelentés jóváhagyólag vétetett tudomásul. A kereskedelmi és iparkamarának — az ipartestületi tagdíjak gyorsabb behajtása tárgyában kiadott polgármesteri rendeletet ismertező — átirata, felolvasatott és tudomásul vétetett.

Az ipartestületi munkaközvetítő május havi munkásságáról szóló jelentés bemutattatott és irattározatott.

A hadigondozottak alkalmazása tárgyában kibocsátott polgármesteri rendelet felolvasatván, annak végrehajtása tárgyában

Tarján Vilmos szólalt fel, mire

Elnök felvilágosítást megjelözi, hogy érvényben levő törvény végrehajtásáról van szó. A gyakorlatban pedig megállapította, hogy igen sok územben az alkalmazottak tekintélyes része hadirokkant vagy hadigondozott, így a rendelet részünkről legnagyobb részt már végre van hajtva. Az ipartestületi munkaközvetítőt utasította, hogy a törvény szerint különleges elbánásra jogosítottakat külön listán vezesse.

Az előljárásság elnök intézkedését helyesli.

Elnök jelenti, hogy az ipartestületi tanonciskola évről-évre vizsgáit f. hó 19-én a hatóságok jelenlétében szép sikerrel tartottuk meg. Sajnálatlalt tapasztalata, hogy az ipartestület tagjai a vizsga iránt nem nagy érdeklődést tanúsítottak. Kéri a tagokat, hogy a jövőben jobban érdeklődjenek a nagy áldozattal fenntartott iskola iránt.

Egyben bemutatja az iskola igazgatójának az 1933/34. évi tanév munkásságáról szóló jelentését. (L. lapunk más helyén.)

A jelentéseket az előljárásság tudomásul vette. Főjegyző felolvasta a kereskedelemügyi minisztérium felhívását, melyben azon kávéházak bejelentését kérte, ahol a % rendszer már életbe lépett.

Elnök jelenti, hogy mindössze egy kávéház van, mely e rendszert bevezette.

Bauer György és Tarján Vilmos felszólalásai után az előljárásság a jelentés felett napirendre tért.

Főjegyző bejelenti, hogy a Tész ez évben is megrendezi a Nemzeti Munkahetét, melynek előkészítő értekezletére ipartestületünket meghívta. Az értekezleten meg fogunk jelenni.

Elnök közli, hogy az Esti Kurirhoz, amely egy cikkben a kávéházak intézménye védelmére kelt, meglehetősen köszönőlevelet intézett.

Az előljárásság a köszönőlevelet csatlakozik.

Freiwirth Jenő a világitási blokk ügyében tesz fel kérdést. Majd felemlíti, hogy a zenészek működési engedélye ügyében a rendőrség razzikiákat tartott és a hiányzóknak működési engedélyért a kávést teszik felelőssé. Mint hogy a zenekarok tagjai sürűn változnak, ezért legfeljebb a zenekarvezető lehet felelős.

Elnök a világitási blokk ügyében a felvilágosítást megadja. Az említett razzikiák ügyében közelebbi adatokat kér, hogy eljárhatson az illetékes hatóságoknál.

Elnök közli, hogy tudomásunkra jutott az, hogy a földművelésügyi minisztérium azzal foglalkozik, hogy a kávébehozattal a vajexporttal kapcsolatba hozza olyképp, hogy a vajexport prémiumait a behozott kávé mennyiségére látásuk át. Ez feltétlen a kávé árának drágulásait

Ha **TÜKÖR** kell **WAGNER**-t keresse fel Budapest, VII., Szövetség-u. 6. sz. Telefon: 45-3-40. Üvegcsiszoló és tükörborító telep.

Márványból

épületburkolást, portálokat, kávéházi asztalokat minden színben a legolcsóbb árban készít **KRÖNER DAVID** márványipari üzeme, Budapest, X., Kőbányai ut 39. (Hungária körút sark.) Telefon: 37-8-69

BORPALOTA RT.

Budapest, VI., Király ucca 26. sz. Telefonok: 14-0-44 és 18-4-64.

Ajánlja kiváló minőségű márkás fajborait palackozva és hordótételben.

MENCZER GUSZTÁV tisztító ruháit egy évi jóállással fényteleníti. Budapest, II., Török ucca 10. sz. Telefon: 50-4-95. — Irgalmasokkal szemben. Vidékre is szállít. Gallér, frakkingek, ruhák tisztításában vezet!

vonná maga után. Ebben az ügyben előterjesztéssel fordultunk a kereskedelemügyi miniszter úrhoz, kérve az ő közbelépését és a terv ellen való felszólalását. A beadvány másolatát a pénzügyminisztériumnak, az összes kereskedelmi és iparkamaráknak, az Ipoknak, az OMKE-nak, a Cukorgyárosok Országos Egyesületének, a Fűszerkereskedők Országos Egyesületének állásfoglalás céljából megküldöttük.

Főjegyző felolvasta a beadványt, melyet az előljárásság helyesléssel tesz magáévá

A napirend tárgyai ezzel letárgyalattak és elnök az előljárásság ülését berekesztette.

Kolényi Kornél

konzervgyár, Budapest

Cég alapítva 1879. Telefon: 32-3-00.

JAMJEI ELSŐRANGUAK!

Kajszinbarack-iz minőségben felülmulhatatlan!

Kapható:

Budapesti Kávéoskák Áruforgalmi Rt.

Budapest, VIII., József krt. 38. Tel.: 39-2-77.

Tanonciskolánk

évről-évről vizsgája

Június hó 19-én volt szakirányú tanonciskolánkban az elszámolás napja. Tanulóink e napon egy évi szorgalmuk és előmenetelük eredményét mutatták be. Megelégedéssel állapíthatjuk meg, hogy a várakozásunkat a legteljesebb mértékben kielégítette. Mészáros Győző ipartestületi elnök az évről-évről vizsgát déli 12 órakor nyitotta meg. A „Hiszekegy” elhangzása után a hit-és erköcstan, sütes, borászat, kávéházi ismeretek, számtan, könyvtel, magyar-német és francia nyelv, felszolgálás tárgyai következtek. Azok a szabatos feleletek, melyek elhangzottak, minden jelenlevő szakembert, főnököt arról győzhettek meg, hogy iskolánkban a jobb kávé jövő megteremtésében fontos szerepe van.

Az izzó hazafiságról tanuskodó szellem, a „magyar” tárgyaknál is a lelkes, művészi színvonalú szavaltoknál ütöközt ki főképpen.

Meghatóak voltak az iskolát végzett, illetleg szabaduló tanulók magyar-, német- és francián elmondott búcsúbeszédei, amelyekből az ipartestület érdemes elnöke, valamint az iskola igazgatója és tantestülete iránti tisztelet és szeretet csendült ki.

Mészáros Győző elnök meglehetősen kisretekében osztotta ki a felszabadult tanulók segédleveleit, munkakönyveit, úgyszintén az évről-évről jutalmakat. A jutalmazott tanulók: Wolf Pál III. oszt. és Sinkó János I. oszt. tan. 10-10 pengőt, Dombóvári Antal III. oszt. és Sinkó János I. oszt. tanulók 10-10 pengőt. Pasits

Kávé, tea, gyarmatárak

valamint a t. tagtársak összes szükségeit

olcsó napi áron:

Vendéglátó Iparosok Árubeszerző Szövetkezeténél

VIII., Rökk Szilárd-ucca 21. Telefon: 45-8-67.

Kérjen árjegyzéket!

Kártyatisztítás

legszebben, legolcsóbban: úzv. BRUNNER LIPOTNE, Budapest, VII., Dohány-u 80. I. em. Telefonhívó: 44-4-19.

Kávéoskák, vendéglősök, penziósok és nyaralók figyelmébe!

zománc főzőedény 1 literől 100-ig alumínium főzőedény 1 literől 100-ig és mindennemű hitelesített és egyéb éttermi felszerelések legolcsóbb árban a

VILÁG EDÉNYÁRUHÁZBAN

Budapest, VIII., Népszínház ucca 29. — Telefon: 44-6-19.

Ifj. Grünwald Mór Ferenc József rakpart 8. Telefon: 84-3-39. — Üveg és porcellán.

Budapesti Jégárusító Rt.

VI., Jász ucca 100. Tel.: 92-0-04.

Szállít minden mennyiségben vidékre is műjeget.

ALAPITTATOTT 1885. ÉVBEN

HENNEFELD jégszekrénygyár

Jégszekrények, sörkimérőkészülékek, elektromos hűtőkészülékek, elektromos fagyalfkészítőgépek és konzervátorok.

Budapest, Ó-utca 6. szám. Telefon: 11-4-29.

Kristály Gőzmosóda mindenkinél modernbb berendezése legkíméletesebb és legolcsóbb mosást garantálja. IV., Magyar-utca 3. Telefon: 85-1-29, — VI., Hajdu-utca 12-14. Telefon: 93-1-15.

László I. oszt. és Weisz Béla II. oszt. tanulók 5—5 pengő jutalmat kaptak.

Katona Géza szakelőadó érdemeiről emlékezett meg ezután az elnök, akit szintén elbűsültatott. Katona Géza szakelőadó a kultuszminiszternek a nyilvános iskolákban működő tantervek kor- és működési határa tárgyában kiadott rendelete értelmében kénytelen megválni iskolánktól.

A magasszárnyalású elnöki szavak után Marton József igazgató köszöntötte meg az ipartestület elnökének és a felügyelő bizottságnak az iskolát megtartó és támogató jóindulatát. Az ifjúsághoz szólva megállapította, hogy jelen szorongatásunkból, nem esoda, vagy idegen segítség, hanem a testi-lelki tökéletesedés, önképzés és áldozatos hazaszeretetre való készség menthet ki bennünket.

A lélekemelő iskolai ünnepséget a Himnusz zárta be.

Az évfázi vizsgán megjelentek: Ekamp Nándor szakfelügyelő, Hernádi Nándor ny. alezredes, leventefőoktató, Horti Károly, Kiauber Gyula, Schäffer Dezső tanonctartó főnökök, továbbá szülők és iskolabarátok többen.

Jelentés

a Budapesti Kávésok Tanonciskolája 1933-34. tanév II. féléviműködéséről.

Szakirányú tanonciskolánk az elmúlt iskola évvel fennállásának 22. évét töltötte be. Már a század elején érezték a Budapesti Kávésok Ipartestületének tagjai egy külön szakirányú tanonciskola felállításának szükségességét. Az akkori jobb időkben a kávéházi tanoncok létszáma 90—100 körül mozgott, akiknek a főváros tanonciskolaiba járatása a törvényes rendelkezések szerint oly időbe esett, amikor a kávéházak legfőbb üzemideje volt s így a tanoncok alkalmazása a munkaadóra csupán teherként jelentett. Ezért kellett — a szakmai szempontok figyelembe vételével — a kávéstanulók oktatását központosítani és a délelőtti órákra tenni. Mőd adatolt így az általános tantervtől eltérő különleges szakmai ismeretek erőteljesebb tanítására is.

Önként adódik a kérdés, vajjon 22 év alatt elérte-e az iskola azt a célt, amelyre megteremtői gondoltak? Általában igen. A minisztérium által jóváhagyott különleges kávéiskolai tantervezetben nincs hiba. Az iskolában mutatkozó szellem is kifogástalan. Mégis bizonyos fokú visszaesésről kell beszámolni.

Ennek okai azonban kívülállók. Hyenek: a gazdasági helyzet súlyosbodása, mely iparunkban is nagy munkanélküliséget eredményezett és a főnökök teherbíró képességét is kimerítette. Tanoncra szükség nincs, új tanoncszerződést alig kötnek.

Iskolánk életgyökerét emésztli ezenkívül az új n. „újságos fiú” rendszer is. E tárgyban az iskola igazgatójának intervenciójára az Ipartestület előjárósága már tett lépéseket. Remélhető, hogy, mivel az újságos fiú munkája a kávéházi különleges szakmunkának egyik ága, amely szakmai rátermettséget is kíván, mód adódik

az ilyen munkakörben tanoncszerződés nélkül dolgozó fiúk beiskolázására. Ebben az esetben növekedéink létszáma megközelítené a békebeli létszámot, amely ennek csupán a fele.

Az iskola munkájának nyugodt menetét nagyban befolyásolja a tanulók későnjárása. Ezt különben az iskolát látogató szakfelügyelő is megemlítette.

Oka az, hogy a 150443/1930. sz. rendelet intézkedése figyelmen kívül marad. Már pedig ennek a rendeletnek 8. §-a kifejezetten megtiltja 14—18 éves fiatalok egyéneknek este 10 órától reggel 5 óráig való foglalkoztatását.

Ha a tanulónak éjjeli pihenésre elég időt engedünk, akkor magát kialthatja, az iskolából el nem kékik, az óra alatt nem bóbiskol, vagy el nem alszik, hanem friss elmével ügyel és a tanultakat jól megjegyzi. (Folyt. köv.)

H I R E K

MIRŐL NE FELEDKEZZÉK MEG?

Julius 5-ig megfizetendő a második negyedévi házbér harmadik részlete.

Julius 6-ig megfizetendő a nem átalányozott és zenés kávéházak vigalmi adója.

Julius 10-ig befizetendő az adóközösség tagjai a július havi fényüzési és forgalmi adóátalányukat megfizetni.

Julius 15-ig fizetik a fényüzési adót azok, akik nem tagjai az adóközösségnek.

Julius 20-ig befizetendő az átalányozott és zenés kávéházak vigalmi adója.

Julius 25-ig befizetendő a személyzet illetményeiből levont kereseti és rokkantellátási adó.

A Budapesti Kereskedelmi és Ipari Kamara körzetbe tartozó ipartestületek a fővárosi ipari ügyosztályának önállósága mellett foglaltak állást. A Budapesti Kereskedelmi és Ipari Kamara ipartestületközi értekezleten tartott, amelyen Nagy Antal kamarai alelnök ismertette az iparosok körében a fővárosi ipari ügyosztályának önállósága érdekében megindult mozgalmat. Rámutatott arra, hogy az a hír, hogy a fővárosi reformmal kapcsolatban a XV. közigazdasági és ipari ügyosztályt beolvasztanák a közlekedési ügyosztályba, nagy nyugtalanságot váltott ki az érdektelt iparosok és kereskedők között, akik attól, hogy érdekeik fokozottabb védelme helyett, az egyesítés következtében még rosszabb helyzet következik be. A főváros több mint 40 ipartestületbebe tömörült iparosai a lakosságunk mindíg jelentős tényezői voltak és az adózásból számarányukat messze meghaladóan veszik ki részüket, méltányos tehát az a kívánságuk, hogy az ügyeket intéző ügyosztály önállóságát továbbra is fenntartsák. Ezután több felszólalás hangzott el, s ezek során egyhangúan az a kívánság nyilvánult meg, hogy a kamara vezetősége lépjen közbe és győzze meg az új főpolgármestert, hogy a tervezett intézkedés nem jelentene anyagi megtakarítást a főváros számára, viszont az iparosok és kereskedők körében nagy elkeseredést váltana ki, ami nem kívánatos olyan nagy munkával kapcsolatban, mint a fővárosi átszervezése.

**Megbízható,
jó minőségű**

Stüfimer
kakaó és
csokoládépor

**Franck-pótkávé és
Kathreiner-Kneipp
malátakávé**
jó forgalmat
és tisztességes hasznot
biztosít!

Az Ipartestületek Országos Központja, az ipartestületekkel ugyancsak hasonló értelemben foglalt állást.

Halálozás. Márk Károly ipartestületi tagunkat az Erzsébetvárosi kávéház tulajdonosát nagy csapás érte. Felesége, szül. Thaisz Margit úrnő június 25-én, boldog házassága 29-ik évében váratlanul elhunyt. Temetése június 27-én ment végbe nagy részvét megnyilvánulása mellett.

Az 1934. május 24-én tartott előjárósági ülésről megjelent tudósítás kiegészítése. A Kávésok Lapja június elsejei, 11. számában közölt tudósításból kimaradt — a jegyzőkönyvbe felvett — következő felszólalás:

Grosz Odón felszólalásában utal arra, hogy a kávéházak leromlásának egyik főoka a tisztviselői fizetése leszámlálása. Az ipartestület emelje fel szavát abban az irányban, hogy ez a redukció szűnjék meg és a társadalmi osztály fogyasztóképesége visszaállítható. A záróra meghosszabbítások ügyében hathatósan el kell járni.

Kávéházi vendégek, akik nem fogyasztanak. A bécsi kávéosoknak magánbelyéről körleveleket küldöttek, amelyekben azt javasolják, hogy engedjék meg a kávéházakban való újságolvasást minden fogyasztási kötelezettség nélkül, tisztán egy 10—30 groschen olvasási díj ellenében. A bécsi kávétestület, — mely ezzel az indítvánnyal hivatalosan még nem foglalkozott — már is figyelmeztette tagjait arra, hogy az ilyen újságközlés, — mert lényegében erről van szó — jogi szempontból megengedhető? A kérdés végleges tisztázásáig tehát az ilyen kölcsönzéstől tartózkodjanak.

Szintetikus kávé. Három évnél továbbtartó kísérletezések után Dr. Castilleros brazíliai vegyésznek sikerült laboratóriumi úton szintetikus kávé előállítani. Egy tudósokból és kávé-

GASSNER TEREZ-KÖRUT 19. SZ.
Telefon: 22-7-73, 10-9-49.
Ajánl: szönyegeket, butorszövegeket, függönyöket, kárpitoskellékeket. Kérjen árajánlatot!

Politzer poloskát irt, takarít jótállással.
Sváb- és ruszní-írtás részlete.
IV., Várház-körut 14. sz. — Telefon: 89-7-94.

Mantos testvérek Rt.
festő, mázólo és
tapetázó iparüzem
Budapest, VI., Horn-Ede-u. 5. Tel.: 19-4-51 18-5-25
Kávéházak, szállodák, éttermek festő, mázólo és
falkárpit munkálatait művészi kivitelben végezzük.

Szardellagyűrű 1/8-os (10 halas doboz)
dobozonként P — 86

Szardellagyűrű 1/5-ös
dobozonként P 1.32

Legprimább minőség, közepes, másodrendű gyártmányokat nem importálunk.

BUDAPESTI KÁVÉSOROK ÁRUFORGALMI RT-nál
Budapest, VIII., József krt. 38. Telefon: 39-2-77.

Málnaszörpöt

a nyári szezon alatt kizárólag garantált tiszta, utóprésmes, 65%-os áruból vásároljon, első-rangú minőségben 5—10 kg-os tételekben kimerve, kg-ként P 1.65

Nagyobb vételnél külön árengedmény. Figyelmeztetjük üzletfeleinket, hogy nagyon sok meggyelével kevert és burgonyasziruppal manipulált málnaszörp kerül a napi áron alul forgalomba. Garantált, elsőrangú, szavatolt minőségben kapható a

BUDAPESTI KÁVÉSOROK ÁRUFORGALMI RT-nál
Budapest, VIII., József krt. 38. Telefon: 39-2-77.

SCHMOLL
PASTA

88

MAGYAR GYÁRTMÁNY

Kristály ásványos forrásvíz csak Szent Lukács védjeggyel eredeti.

NÖSNER pezsgő

Nösner, V., Hollán-u. 2. Rendelések Tel. 19-4-89.

szakértőkből álló bizottság a kísérletezések alkalmával nem tudta megállapítani, hogy az elhűtött kávé természetes, vagy vegyi úton előállított kávéból főzött-e? A kávé íze a legfinomabb kávéfajok ízének felett meg. Puresán hangzik, hogy ez a találmány ép Braziliában látott napvilágot, abban az országban, ahol a kávé túltelmes veszélyeit elhárítandó, azt mértékszámait semmisítik meg.

A német **Aschinger-konzern**, amelynek közel 2.000 büffé- és szállodavállalata van Németországban, tudvalevően az utóbbi időben meg lehetőséget nyújtott a helyzetbe jutott. A túlterjedés okozta az egyébként jól megalapozott vállalat nehézségeit. Az elmúlt esztendőben több, mint kétféle millió márká veszteség érte a vállalatot, amelynek reorganizálásáról most döntöttek a meglehetősen izgalmas hangulatú közgyűlésen. Az igazgatóság beszámolója szerint a konzern az utóbbi időben főleg az újonnan megszerzett nagy, modern szállodák jövedelméből élt, mert a régi büffüzemek nem mutakoztak rentálisanak. A baj főleg onnan ered, hogy ezeket a nagy modern szállodákat nem saját tőkével, hanem kölcsöntőkével kellett finanszírozni.

A tavalyi idegenforgalom gazdasági eredménye. A Székesfőváros Idegenforgalmi Hivatala érdekes füzetben számol be az elmúlt esztendő idegenforgalmának gazdasági eredményéről. A jelentés **Zilahy Dezső** és dr. **Markos Béla** munkája, mely alaposan végzett számításokkal kimutatja, hogy az 1933. évi budapesti idegenforgalom a gazdasági életnek 26,134.000 pengő jövedelmet jelentett. Ebben az összegben nem foglaltatik benne a külföldiek vidéki költsége, ami több, mint 4 millió pengőre becsülhető. A munka komolyságát mi sem jellemzi jobban, hogy ezekből az összegekből levonja azokat a tételeket, amely talán kétséges, hogy külföldi eredetű és ezért végeredményben 26¹/₂ millió pengőre teszi azt az összeget, amely az egész magyar idegenforgalomból ered. Kétségtelen, nagy szakértelem kellett ahhoz, hogy Budapest idegenforgalmi szempontból ezeket a számokat produkálni tudja, de mint e füzetből kiviláglik, a hivatal munkásságát a polgármesteri XI. ügyosztály irányítja és ellenőrzi. Eppen ezért **Zilahy Dezső** és **Markos Béla** szerzők megemlékeznek, meg kell emlékeznünk a polgármesteri XI. ügyosztály vezetőjéről, **Kovács-házy Vilmos** tanácsnokról, aki igen sokat lendített a magyar idegenforgalomra.

Nyitva tartott szellőztető nyílás mellett zénetetés nem büntethető. Az egyik ker. kapitány, mint rendőri büntető bíróság 50 pengő pénzbüntetésre ítélte az egyik vendéglőt, mert megengedte vendégeinek, hogy üzletében nyitott ablak mellett énekeljenek és mert az ének messze kihallatszott az utcára s ezáltal éjjeli csendháborítást követett el.

A vendéglős védekezésében előadta, hogy feljelentő rendőri közeg tényleg figyelmeztette őt a kihágás tárgyává tett éjjeli csendzavarás miatt, azonban ő a kihágás elkövetését a helyszínen nyomban tagadásba vette s felhívta a rendőri figyelmét arra, hogy üzletének egyetlen ablakja sincs nyitva, hanem csupán a bejárat fölötti szellőztető nyílás, amit a füst elvezetése céljából feltétlenül szükséges volt nyitva tartani.

A tanuként kihallgatott rendőri közeg e védekezést tényleg megerősítette és vallomásaiban előadta, hogy tényleg a kijárat fölötti, kb. 40 cm hosszú és 20 cm széles szellőztető ablak volt nyitva s ezen át hallatszott ki a zene az utcára. A többi ablak és ajtó zárva voltak.

Terhelt felebbezése alapján a másodfokú rendőri büntetőbírósa az ítéletet megváltoztatta és terheltet a terhére megállapított kihágás vádjá és következményeitől felmentette, mert a tárgyalás adataiból megállapítható,

Gép és gépnélküli ondolás

8 pengő. Minden elrontott hajfestést rendbehoz 3 pengőért szoktít.

Grósz fodrász Károly-körut 1. sz.

hogy a vádbeli alkalommal nem a vendéglő ablaka, hanem annak szellőztető nyílása volt nyitva.

A közegészségügyi követelmények miatt nyitva tartott szellőztető nyílás mellett zénetetés azonban büntetendő cselekménynek nem tekinthető.

Életbelépt a jégrendelet. A hivatalos lap I. évi 73. száma közölte a 17.233/1934. K. M. számú rendeletet, amely a jég üzletszerű termelését, gyűjtését, forgalombahozatalát és használatát szabályozza. Ez a rendelet most kerül alkalmazásra.

A rendelet érvényesíti a jég termeléséhez és használatához fűződő fontos közegészségügyi követelményeket, egyben számol a gazdasági teremtéssel is, amelynek következményeként megfelelő öntézkedésekkel megengedi a természetes jég gyűjtését, forgalombahozatalát és használatát.

A rendelet szerint természetes jég ipari, kereskedelmi vállalat körében felhasználás vagy árusítás, továbbá közszégi jégverem megtöltése céljából csak olyan helyen szabad gyűjteni, amelyet a közegészségügyi szabályzat véghatározattal kijelölt. A kijelölt gyűjtőhelyeket közhírré kell tenni. Műjéget termelő vállalatokat be kell jelenteni, ugyancsak be kell jelenteni az I. fokú közegészségügyi hatóságnak úgy a műjég, mint a természetes jég raktározását, árusítását. Műjéget csak ivásra alkalmas vízből lehet termelni s ha műjéget nem közhasználatú vízvezeték vagy artézi kút vízből állítanak elő, a vizet bakteriológiailag meg kell vizsgálni, ugyanúgy meg kell vizsgálni a természetes jég gyűjtőhelyének a vizét. Ha a víz vagy jég bakteriológiai, illetőleg vegyi vizsgálat eredménye szerint nem fertőtölt ugyan, de meg nem engedhető mértékű idegen anyagot tartalmaz, forgalombahozatalát, illetőleg felhasználását korlátozni kell. A korlátozott forgalmú jéget nem lehet közvetlenül a fogyasztókörzönség részére eladni, közvetlen fogyasztásra szolgáló élelmiszer hűtésére, valamint gyógyítás céljára felhasználni, olyan élelmiszer és ital hűtésére azonban fel lehet használni, amelyet a hűtésre az el fogyasztás közötti időben meg kell főzni, illetőleg meg kell sütni.

A jég forgalma és használata korlátozható ott, ahol kifogástalan minőségű műjég vagy természetes jég kellő mennyiségben áll rendelkezésre, vagy nem kellő árban kerül forgalomba. Az idevonatkozó határozat meghozatala előtt a kereskedelmi és iparkamarát meg kell hallgatni.

Fontos rendelkezése a rendeletnek, hogy a helyhatósági szabályrendeletnek a rendelettel ellenkező rendelkezései a rendelet hatálybalépésével egyidejűleg hatályukat veszítik.

Közös iparigazolvány kiadása. Két egyén, mint közkereseti társak részére az iparnak közös gyakorlására és pedig N N és társ-cég megjelölést is feltüntető, közös iparigazolvány csak akkor adható ki, ha eziránt mindkettőjük által közösen aláírt kérvényben az iparhatóságához együttesen folyamodnak. (142.506—1929. K. M.)

A Hennefeld Rt., az ország legnagyobb jégkészíténgyára (VI., Ó ucca 6.) ismét kitétt magáért. A Magyar Dívatesarnok most üzembehelyezett soda-föntaine-jával, mely ezidőszent az egyetlen ilyen mű készülék az országban. Egyesíti magában a jégkészíténgyárt, hűtőszekrényt, fagyállókonzervátort, virsli-főzőt és melegítő, továbbá szódavízet és jégelt üdítő italokat adagoló készülékeit, az egész közös alapzatba beépítve és elektromos hűtés-fűtésre berendezve. A készülék abszolút higiénikus.

Felkérjük a Tagtársainkat, hogy a Kávésipar Története előfizetési rendelő lapját minél előbb kifizeltve beküldeni sziveskedjenek.

Kártyatisztítást legelőnyösebben végezethetnek kartársaink öv. **Brunner Lipótné kártyatisztító vállalatánál** (VII., Dohány ucca 80. l. em. Telefonhívó: 44-4-19.), melyet legmelegebben ajánlunk, mivel meggyőződöttünk arról, hogy legszebben és legelőnyösebben végzi a kártyatisztítást.

SPRINGUT HENRIK tojásnagykereskedő Budapest, VI., Vasvári Pál u. 11. Telefon: 21-7-54. Számos budapesti kávéház, étterem és vendéglő szállítója

Döry-pusztai csemegesajt
a legrégebben bevezetett márka.

A legkiválóbb sörkülönlegesség
Szent István
Soriter sör
a Polgári Serfözde gyártmánya

„Hattyú” Gözmosó- és fehérneműkelesőző vállalat (Bp., VII., Klauzál ucca 8.) a legmodernebbül újonnan berendezett üzemével, mindenben a legkedvezőbb feltételek mellett áll kartársaink rendelkezésére.

Kávékeverékeinek összeállításánál használjon Wurmstichig Menado-kávét,

mert az keverékét aromássá és zamatosá teszi. Holland-indiai összeköttetésciklótól beérkező elhajozásokból az elkövetkezendő hónapokban igen előnyös áron módunkban lesz valódi, féreg rágott, érett Menado kaveminőségeket szállítani BUDAPESTI KÁVÉSOK ÁRUFOGALMI RT. Budapest, VIII., József krt. 38. Telefon: 39-2-77.

FIGYELJÜNK! PIATNIK NÁNDOR ÉS FIAI BUDAPEST

magyar kártyagyár gyártmányainak valódiságára. Óvakodjunk az utánzásoktól!

Magyar Játékkártyagyár R.-T.

PIATNIK NÁNDOR ÉS FIAI

Budapest, VII., Rottenbiller-u. 17.

Telefon: 31-0-63, 45-3-71.

Alapított 1824.

VÉDEGEY

A „MALÁTA-PEZSGŐ-SÖR”

HOGYHA MINDIG ISSZA, EGÉSZSÉGÉT S PÉNZÉT EGYRÉSZÉT JUTALOMKÉNT KAPJA VISSZA. GYÁRTJA A FŐVÁROSI SÖRFÖZŐ RT. KÖBÁNYÁN.

Az eredeti **SIDOL** fém-, ablak- és márványtisztításra a legalkalmasabb!
Götzl Lipót „SIDOL” vegytermékek gyára R. T.
Telefon: 96-6-86. és 96-8-27.

„TOAST”
A fehérasztalsó- (fűszer) szőrója
Árusítják Budapestben:
Fellegi J., Hüflő Tivadar, Molnár és Moser, Corvin Áruház, Reisz Áruházak, Handelsmann A. stb. cégek.
Nagyban: Tauschek, Kővágóórs.

Üvegáru, porcelánáru, edények és minden vendéglői cikk a legolcsóbb nagyban áron.
Okvetlen kérjen árajánlatot!
Kérje legújabb vendéglős árjegyzékünket!
REISZ ÁRUHÁZAK
Budapest, VII., Király u. 47. és IV., Kalvin-ter.